

Een goed begin is het halve (bouw)werk

Een onderzoek naar de juridische risico's in contracten en algemene voorwaarden in de relatie hoofdaannemer–onderaannemer

Ronald
Louwerse

Bijlagen

Bouwbedrijf Ronald Louwerse
Hilde Holtgreffe
Wemeldinge, 29 mei 2017

Inhoudsopgave

Bijlage 1: Verplichtingen van de opdrachtgever	3
Bijlage 2: Verplichtingen van de aannemer	5
Bijlage 3: De waarschuwingsplicht.....	10
Bijlage 4: Oplevering en onderhoudstermijn	11
Bijlage 5: In gebreke blijven van de aannemer	14
Bijlage 6: Aansprakelijkheid van de opdrachtgever en aannemer	15
Bijlage 7: De inleenovereenkomst van Bouwbedrijf Ronald Louwerse	18
Bijlage 8: Bepalingen Wet DBA.....	19
Bijlage 9: Bepalingen veiligheid.....	23
Bijlage 10: Bepalingen garantieverklaring en onderhoudstermijn.....	25
Bijlage 11: Bepalingen opgesteld door Meeùs Bouw en Infra.....	27
Bijlage 12: Onderaannemingsovereenkomst Bouwbedrijf Ronald Louwerse	28
Bijlage 13: Garantiebeding Bouwbedrijf Ronald Louwerse	31
Bijlage 14: Artikelen AVvO 2016 herschreven	32
Bijlage 15: Artikelen AVA 2013 herschreven.....	34

Bijlage 1: Verplichtingen van de opdrachtgever

AVA 2013:

Artikel 3: Verplichtingen van de opdrachtgever

1. Tenzij anders is overeengekomen zorgt de opdrachtgever ervoor dat de aannemer tijdig kan beschikken:
 - a. over de voor de opzet van het werk benodigde gegevens en goedkeuringen (zoals publiekrechtelijke en privaatrechtelijke toestemmingen), zo nodig in overleg met de aannemer;
 - b. over het gebouw, het terrein of het water waarin of waarop het werk moet worden uitgevoerd;
 - c. over voldoende gelegenheid voor aanvoer, opslag en/of afvoer van bouwstoffen en hulpmiddelen;
 - d. over aansluitingsmogelijkheden voor elektrische machines, verlichting, verwarming, gas, perslucht en water.
2. De benodigde elektriciteit, gas en water zijn voor rekening van de opdrachtgever.
3. Het is de opdrachtgever niet toegestaan om vóór de dag waarop het werk als opgeleverd geldt van het werk zelf dan wel door derden werkzaamheden uit te (laten) voeren, behoudens toestemming van de aannemer.
4. Zonder voorafgaande schriftelijke of elektronische toestemming van de aannemer is het de opdrachtgever niet toegestaan om voor de dag waarop het werk als opgeleverd geldt zijn rechten en plichten uit de overeenkomst over te dragen aan een derde.

Art. 15 lid 5:

5. Indien bouwstoffen of hulpmiddelen, die de opdrachtgever ter beschikking heeft gesteld, dan wel door hem zijn voorgeschreven, ongeschikt of gebrekkig zijn, komen de gevolgen hiervan voor rekening van de opdrachtgever.

AVvO 2016:

Artikel 4: Verplichtingen van aannemer

1. Tenzij anders is overeengekomen zorgt de aannemer ervoor dat de onderaannemer tijdig kan beschikken:
 - a. over de voor de opzet van het werk benodigde gegevens en publiekrechtelijke en privaatrechtelijke toestemmingen;
 - b. over het gebouw, het terrein of het water waarin of waarop het werk moet worden uitgevoerd;
 - c. over voldoende gelegenheid voor aanvoer, opslag en/of afvoer van bouwstoffen en hulpmiddelen;
 - d. over aansluitingsmogelijkheden voor elektrische machines, verlichting, verwarming, gas, perslucht en water.
2. De voor de uitvoering van het werk benodigde elektriciteit, gas en water zijn voor rekening van onderaannemer tenzij anders overeengekomen.

§ 5. Verplichtingen van de opdrachtgever

1. De opdrachtgever zorgt er voor, dat de aannemer tijdig kan beschikken:
 - a. over de publiekrechtelijke en privaatrechtelijke toestemmingen, die voor de opzet van het werk volgens het bestek vereist zijn;
 - b. over het terrein of het water, waarop of waarin het werk moet worden uitgevoerd;
 - c. over de benodigde tekeningen en andere gegevens;
 - d. over de verstrekkingen, die de opdrachtgever ingevolge de overeenkomst doet.

Indien de aard van het werk hiertoe aanleiding geeft, houdt de directie vóór de aanvang van het werk een bouwbespreking met de aannemer en de leidingbeheerders, waarbij de aannemer wordt ingelicht omtrent de juiste ligging van de zich in of nabij het werk en het werkterrein bevindende ondergrondse kabels en leidingen en waarbij wordt vastgesteld wat daarmee moet geschieden. Indien de directie deze bouwbespreking niet houdt, zal de aannemer vóór de aanvang van het werk om het houden van die bespreking verzoeken. De directie zal aan dit verzoek gevolg geven.

2. De opdrachtgever draagt de verantwoordelijkheid voor de door of namens hem voorgeschreven constructies en werkwijzen, daaronder begrepen de invloed die daarop door de bodemgesteldheid wordt uitgeoefend, alsmede voor de door of namens hem gegeven orders en aanwijzingen.
3. Indien bouwstoffen of hulpmiddelen, die de opdrachtgever ter beschikking heeft gesteld, gebreken mochten hebben, is de opdrachtgever aansprakelijk voor de daardoor veroorzaakte schade.
4. De opdrachtgever is aansprakelijk voor de functionele ongeschiktheid:
 - a. van door hem voorgeschreven bouwstoffen;
 - b. van bouwstoffen, die bij een door hem voorgeschreven leverancier moeten worden betrokken, tenzij de aannemer een keuzemogelijkheid had met betrekking tot deze bouwstoffen.

Onder de functionele ongeschiktheid van bouwstoffen wordt verstaan het naar hun aard niet geschikt zijn van deze bouwstoffen voor het doel waarvoor zij blijkens het bestek zijn bestemd.

5. (Vervallen).
6. Indien wettelijke voorschriften of beschikkingen van overheidswege hogere eisen aan het werk stellen dan in de overeenkomst is bepaald, zullen wijzigingen van het werk, welke nodig zijn om aan die eisen te voldoen, worden verrekend als meer werk.
7. De opdrachtgever zal het aan de aannemer toekomende volgens de in de overeenkomst gestelde regelen voldoen.
8. Indien het bouwterrein, de uit het werk komende oude bouwstoffen of de door de opdrachtgever ter beschikking gestelde bouwstoffen verontreinigd zijn, wordt de aard en de omvang daarvan, voor zover voor de uitvoering van het werk van belang, in het bestek vermeld. De opzet van het werk zal zodanig zijn, dat daardoor schade aan personen, goederen of milieu zoveel mogelijk wordt beperkt.

Bijlage 2: Verplichtingen van de aannemer

AVA 2013:

Artikel 4: Verplichtingen van de aannemer

1. De aannemer is verplicht het werk goed en deugdelijk en naar de bepalingen van de overeenkomst uit te voeren. De aannemer dient het werk zodanig uit te voeren, dat daardoor schade aan personen, goederen of milieu zoveel mogelijk wordt beperkt. De aannemer is voorts verplicht de door of namens de opdrachtgever gegeven orders en aanwijzingen op te volgen.
2. De uitvoering van het werk moet zodanig zijn, dat de totstandkoming van het werk binnen de overeengekomen termijn verzekerd is.
3. Indien de aard van het werk hiertoe aanleiding geeft, stelt de aannemer zich voor aanvang van het werk op de hoogte van de ligging van kabels en leidingen.
4. De aannemer wordt geacht bekend te zijn met de voor de uitvoering van het werk van belang zijnde wettelijke voorschriften en beschikkingen van overheidswege, voor zover deze op de dag van de offerte gelden. De aan de naleving van deze voorschriften en beschikkingen verbonden gevolgen zijn voor zijn rekening.
5. De aannemer is verplicht de opdrachtgever te wijzen op onvolkomenheden in door of namens de opdrachtgever voorgeschreven constructies en werkwijzen en in door of namens de opdrachtgever gegeven orders en aanwijzingen, alsmede op gebreken in door de opdrachtgever ter beschikking gestelde of voorgeschreven bouwstoffen en hulpmiddelen, voor zover de aannemer deze kende of redelijkerwijs behoorde te kennen.
6. Indien de prijsvormingmethode regie is overeengekomen, maakt de aannemer weekrapporten op en dient hij deze in bij de opdrachtgever. In de weekrapporten worden onder meer aantekeningen opgenomen betreffende de bestede uren en het verwerkte materiaal. Indien de opdrachtgever tegen de inhoud van een weekrapport bezwaar heeft, stelt hij de aannemer daarvan onder opgave van redenen zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen een week na ontvangst van het weekrapport schriftelijk of elektronisch op de hoogte.

AVvO 2016:

Artikel 5: Verplichtingen van onderaannemer

1. Onderaannemer is verplicht het werk goed en deugdelijk en naar de bepalingen van de overeenkomst uit te voeren. Hij dient het werk zodanig uit te voeren, dat daardoor schade aan personen, goederen of milieu zoveel mogelijk wordt beperkt.
2. De uitvoering van het werk moet zodanig zijn, dat de totstandkoming van het werk binnen de overeengekomen termijn verzekerd is.
3. Indien de aard van het werk hiertoe aanleiding geeft, stelt onderaannemer zich voor aanvang van het werk op de hoogte van de ligging van kabels en leidingen en de locatie waar het werk zal worden uitgevoerd.
4. Onderaannemer is verplicht aannemer te wijzen op onvolkomenheden in door of namens aannemer voorgeschreven constructies en werkwijzen en in door of namens aannemer gegeven orders en aanwijzingen, alsmede op gebreken in door aannemer ter beschikking gestelde of voorgeschreven bouwstoffen en hulpmiddelen, voor zover de onderaannemer deze kende of redelijkerwijs behoorde te kennen.
5. Het is onderaannemer niet toegestaan vanaf het tot stand komen van de overeenkomst van onderaanneming aan opdrachtgever van aannemer prijsaanbiedingen te doen voor werk dat te beschouwen is als een uitbreiding of wijziging van het werk van aannemer, behoudens voorafgaande schriftelijke toestemming van aannemer.
6. Onderaannemer mag het werk niet geheel of ten dele aan een ander overdragen, behoudens voorafgaande schriftelijke toestemming van aannemer.
7. Zonder schriftelijke toestemming van aannemer is het onderaannemer niet toegestaan om het werk geheel of ten dele in onderaanneming uit te besteden aan derden, danwel arbeidskrachten in te lenen. De toestemming zal niet mogen worden onthouden op oneigenlijke gronden. In het geval waarin aannemer toestemming verleent, is de onderaannemer gehouden de bepalingen waaronder de overeenkomst van onderaanneming is aangegaan van toepassing te verklaren op de rechtsverhouding tussen onderaannemer en de door hem ingeschakelde derde. Op bij inschakeling van derden blijft onderaannemer jegens de aannemer ten volle verantwoordelijk voor het werk.
8. Onderaannemer die valt onder de werkingssfeer van de Cao voor de Bouwnijverheid is gehouden de verplichtingen uit deze cao na te komen. Onderaannemer dient, met in achtneming van het bepaalde in art. 5 lid 7 van deze voorwaarden, bij inschakeling van onderaannemers of ondernemingen die arbeidskrachten ter beschikking stellen, te bedingen dat zij gehouden zijn tot naleving van genoemde cao.
9. Onderaannemer is verplicht erop toe te zien dat de door hem ingeschakelde ZZP'er voldoet aan de definitie zoals geformuleerd in art. 3 lid 2 van deze voorwaarden. Aan deze verplichting is voldaan indien onderaannemer zicht heeft vergewist van het bestaan van een relevante Verklaring Arbeidsrelatie Winst uit onderneming en de zelfstandige is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel. Onderaannemer is gehouden erop toe te zien dat feiten en omstandigheden waaronder ZZP'er wordt ingeschakeld zodanig zijn dat ZZP'er zelfstandig ondernemer in fiscale zin is.
10. Onderaannemer houdt zich te allen tijde aan de Arbowet en regelgeving, het V&G-plan, en aan de van toepassing zijnde bouwplaatsregels van de aannemer. Onderaannemer informeert zijn werknemers en ingeschakelde hulppersonen over deze regels.
11. Tenzij partijen anders overeengekomen draagt onderaannemer zorg voor:
 - a. alle voor de uitvoering noodzakelijke zaken, zoals: opslagterrein/afsluitbare ruimten, horizontaal transport, verticaal transport, hulpmiddelen, hulpwerken, aansluitpunten nutsvoorzieningen;
 - b. het verwijderen van afval dat ontstaat bij de uitvoering van het aan de onderaannemer opgedragen werk;
 - c. voor de vervaardiging van (werk)tekeningen met betrekking tot het aan de onderaannemer opgedragen werk;
 - d. het verrichten van maatvoering.
12. Indien onderaannemer weekrapporten dient te verzorgen, worden hierin onder meer aantekeningen opgenomen betreffende:
 - a. de vordering en de stand van het werk
 - b. wijzigingen in de opdracht
 - c. de gewerkte uren
 - d. onwerkbaar weer
 - e. de aan- en afvoer van bouwstoffen

§ 6. Verplichtingen van de aannemer

1. De aannemer is verplicht het werk uit te voeren naar de bepalingen van de overeenkomst zonder aanspraak op verrekening, bijbetaling of schadevergoeding te kunnen doen gelden dan in de gevallen, waarin dat bepaaldelijk voorgeschreven of kennelijk bedoeld is.
Hij is verplicht al datgene te verrichten, wat naar de aard van de overeenkomst door de wet, de billijkheid of het gebruik wordt gevorderd of tot een behoorlijke aanwending der bouwstoffen behoort.
2. De aannemer is verplicht het werk uit te voeren volgens de door de directie te verstrekken en de door haar goed te keuren tekeningen. Hij is verplicht de orders en aanwijzingen op te volgen, die hem door de directie worden gegeven.
3. De verplichtingen van de aannemer omvatten mede:
 - a. de levering van de nodige bouwstoffen en het verrichten van de nodige werkzaamheden;
 - b. de beschikbaarstelling van gereedschap, materieel, hulpmaterialen, hulpstoffen, hulpwerken en andere hulpmiddelen, nodig voor de uitvoering van het werk en het verrichten van de nodige hulpwerkzaamheden;
 - c. de betaling van precario, kosten van aansluiting van hulpleidingen en dergelijke.
4. Het werk en de uitvoering daarvan zijn voor rekening van de aannemer met ingang van de datum van aanvang of zoveel eerder als de aannemer ingevolge § 7, tweede lid, met het werk begint, tot en met de dag waarop het werk overeenkomstig het bepaalde in § 10, eerste of tweede lid, als opgeleverd wordt beschouwd. Onder het werk en de uitvoering daarvan worden mede begrepen de voorbereiding, de aanvoer van bouwstoffen, de uitvoering van hulpwerken, de doelmatigheid en capaciteit van werktuigen en gereedschappen.
5. De uitvoering van het werk moet zodanig zijn, dat de totstandkoming van het werk overeenkomstig de volgens § 8, eerste lid, in het bestek voorgeschreven termijn verzekerd is.
6. De wijze van uitvoering van het werk moet zodanig zijn, dat voor de opdrachtgever dan wel voor derden geen nodeloze hinder is te duchten. De aannemer dient het werk zodanig uit te voeren, dat daardoor schade aan personen, goederen of milieu zoveel mogelijk wordt beperkt.
7. Onvoldoend werk wordt binnen een door de directie in billijkheid te stellen termijn tot haar genoegen door de aannemer verbeterd of vernieuwd. Deze verbetering of vernieuwing geschiedt op kosten van de aannemer, tenzij het onvoldoend werk het gevolg is van een omstandigheid die voor rekening van de opdrachtgever komt.
8. De aannemer is aansprakelijk voor schade aan met het werk in verband staande werken van de opdrachtgever en aan andere werken en eigendommen van de opdrachtgever, voor zover deze door de uitvoering van het werk is toegebracht en is toe te rekenen aan nalatigheid, onvoorzichtigheid of verkeerde handelingen van de aannemer, zijn personeel, zijn onderaannemers of zijn leveranciers.
9. De aannemer vrijwaart de opdrachtgever tegen aanspraken van derden tot vergoeding van schade, voor zover deze door de uitvoering van het werk is toegebracht en is toe te rekenen aan nalatigheid, onvoorzichtigheid of verkeerde handelingen van de aannemer, zijn personeel, zijn onderaannemers of zijn leveranciers.
10. De aannemer zorgt voor de tijdige verkrijging van publiekrechtelijke en privaatrechtelijke toestemmingen, die hij nodig heeft of wenst, voor zover zij niet behoren tot die, waarvoor de opdrachtgever ingevolge het bepaalde in § 5, eerste lid, sub a zorg draagt.

11. De aannemer wordt geacht bekend te zijn met de voor de uitvoering van het werk van belang zijnde wettelijke voorschriften en beschikkingen van overheidswege, voor zover deze op de dag van aanbesteding in werking zijn getreden. De aan de naleving van deze voorschriften en beschikkingen verbonden gevolgen zijn voor zijn rekening.
12. De gevolgen van de naleving van voorschriften van bijzondere aard zijn voor rekening van de aannemer, tenzij redelijkerwijs moet worden aangenomen, dat hij deze voorschriften niet behoefde te kennen. In dit laatste geval heeft hij aanspraak op bijbetaling.
13. De gevolgen van de naleving van wettelijke voorschriften of beschikkingen van overheidswege, die na de dag van aanbesteding in werking treden, komen voor rekening van de opdrachtgever, tenzij redelijkerwijs moet worden aangenomen dat de aannemer die gevolgen reeds op de dag van aanbesteding had kunnen voorzien. Indien echter in de overeenkomst bepalingen zijn opgenomen betreffende de verrekening van wijzigingen van lonen en sociale lasten of van prijzen, huren en vrachten, komen de gevolgen daarvan slechts voor rekening van de opdrachtgever, indien en voor zover zulks uit die bepalingen voortvloeit.
14. Indien de constructies, werkwijzen, orders en aanwijzingen, bedoeld in § 5, tweede lid, dan wel de bouwstoffen of hulpmiddelen, bedoeld in § 5, derde lid, klaarblijkelijk zodanige fouten bevatten of gebreken vertonen, dat de aannemer in strijd met de eisen van redelijkheid en billijkheid zou handelen door zonder de directie daarop te wijzen tot uitvoering van het desbetreffende onderdeel van het werk over te gaan, is hij voor de schadelijke gevolgen van zijn verzuim aansprakelijk. Het in dit lid bepaalde is van overeenkomstige toepassing op de in § 5, vierde lid, en deze paragraaf, zevenentwintigste lid, bedoelde gevallen.
15. Indien de aannemer meent, behalve op de aannemingssom, op de vergoeding van de omzetbelasting en op de verrekening ingevolge de §§ 35 tot en met 39 nog andere aanspraken jegens de opdrachtgever te hebben, geeft hij daarvan zo spoedig mogelijk schriftelijk aan deze kennis en in elk geval op zodanig tijdstip dat de directie de ter zake nodige gegevens kan verzamelen. Aan het verzamelen van die gegevens verleent de aannemer zijn medewerking. De opdrachtgever of de directie kan van de aannemer nadere inlichtingen verlangen omtrent de door hem kenbaar gemaakte aanspraken.
16. De aannemer zorgt voor orde en veiligheid op het werk. Hij zorgt tevens voor een zodanige verlichting, dat een goede uitvoering van het werk gewaarborgd is.
- 16a. Wanneer bij de uitvoering van het werk voorwerpen of stoffen worden aangetroffen, waarvan redelijkerwijs geacht kan worden dat deze schade kunnen toebrengen aan personen, goederen of milieu, brengt de aannemer dit onmiddellijk ter kennis van de directie. Hij neemt terstond, zo mogelijk in overleg met de directie, de door de omstandigheden vereiste veiligheidsmaatregelen.
17. De aannemer is verplicht alle onbekwame dan wel ongeschikte personen, die van zijnenwege of vanwege een onderaannemer of leverancier op het werk aanwezig zijn, op verlangen van de directie onverwijld daarvan te doen verwijderen.
18. De aannemer moet gedurende de uitvoering van het werk op of in de nabijheid van de plaats, waar het wordt uitgevoerd, aanwezig zijn, tenzij de directie zulks onnodig oordeelt of een gevolmachtigde hem overeenkomstig § 4 vertegenwoordigt.
19. De aannemer zorgt er voor, dat bij de uitvoering van het werk, tenzij hijzelf of zijn gevolmachtigde ter plaatse is, steeds een persoon aanwezig is, die de opdracht heeft orders of aanwijzingen van de directie op te volgen en deze onverwijld aan hem of zijn gevolmachtigde over te brengen.
20. De aannemer verleent toegang tot het werk en het werkterrein aan de personen, die door de opdrachtgever of de directie tot toegang zijn gemachtigd, voor zover hij daartegen geen redelijke bezwaren heeft.

21. Behalve het te werk gestelde personeel en uit anderen hoofde bevoegde personen mag de aannemer andere personen op het werk en het werkterrein toelaten voor zover de opdrachtgever of de directie daartegen geen redelijke bezwaren kenbaar maakt.
22. De aannemer zorgt er voor, dat de directie en door de directie aangewezen personen, voor zover fabrieksgeheim zich daartegen niet verzet, vrije toegang hebben tot de terreinen, fabrieken, werkplaatsen en loodsen, zowel van de aannemer als van onderaannemers en leveranciers, waar werkzaamheden ten behoeve van het werk worden verricht of voor het werk bestemde bouwstoffen zijn opgeslagen, teneinde de werkzaamheden respectievelijk de bouwstoffen te inspecteren.
23. Indien uit hoofde van fabrieksgeheim vrije toegang als bedoeld in het voorgaande lid niet of niet ten volle kan worden gegeven, moet hiervan kennis worden gegeven:
 - a. bij de inschrijving, indien de bevoegdheid tot het verlenen van vrije toegang bij de aannemer berust;
 - b. bij de aanvraag tot goedkeuring van de betrokken onderaannemer of leverancier, indien de bevoegdheid bij een van hen berust.Een kennisgeving als bedoeld onder a zal niet worden aangemerkt als een aan de inschrijving verbonden voorwaarde.
24. Indien twee of meer personen tezamen een werk hebben aangenomen, zijn zij hoofdelijk voor de gehele uitvoering daarvan aansprakelijk. Zij zijn verplicht een van hen schriftelijk aan te wijzen om hen in alle opzichten te vertegenwoordigen.
25. De aannemer mag het werk niet geheel of ten dele aan een ander overdragen zonder schriftelijke goedkeuring van de opdrachtgever.
26. De aannemer kan bepaalde onderdelen van het werk in onderaanneming laten uitvoeren, mits voor de keuze van deze onderdelen en van de daarvoor in te schakelen onderaannemers de schriftelijke goedkeuring van de directie is verkregen; deze goedkeuring zal niet mogen worden onthouden op onredelijke gronden. De aannemer blijft niettemin jegens de opdrachtgever voor die onderdelen ten volle verantwoordelijk.
27. Indien door of namens de opdrachtgever het inschakelen van een bepaalde onderaannemer of leverancier is of wordt voorgeschreven, is de aannemer voor wat het presteren van die onderaannemer of leverancier betreft jegens de opdrachtgever tot niet meer gehouden dan tot datgene, waartoe de aannemer die onderaannemer of leverancier kan houden krachtens de voorwaarden door deze gehanteerd en zoals deze door de opdrachtgever zijn aanvaard of goedgekeurd.

Indien de voorgeschreven onderaannemer of leverancier niet, niet tijdig of niet deugdelijk presteert en de aannemer het redelijkerwijs nodige heeft gedaan om nakoming en/of schadevergoeding te verkrijgen, zal de opdrachtgever de voor de aannemer ontstane meerdere kosten aan hem vergoeden, voor zover deze hem niet zijn vergoed door de onderaannemer of leverancier.

Daartegenover zal de aannemer, op eerste verzoek van de opdrachtgever, aan deze zijn vordering op de voorgeschreven onderaannemer of leverancier cederen tot aan het door de opdrachtgever aan hem vergoede bedrag.
28. Indien onderdelen van het werk in onderaanneming worden uitgevoerd, zal de aannemer de onderaannemer volledig inlichten omtrent de bepalingen van het bestek, die bij het desbetreffende onderdeel van belang kunnen zijn, en omtrent de wijze van uitvoering.
29. Orders en aanwijzingen betreffende die onderdelen zullen door de directie uitsluitend aan de aannemer worden kenbaar gemaakt en zullen door deze aan de onderaannemer worden doorgegeven, tenzij de aannemer na overleg met de onderaannemer schriftelijk verzoekt bedoelde orders en aanwijzingen tevens rechtstreeks aan de onderaannemer mede te delen.
30. De aannemer is verplicht ter zake van de overeenkomst in Nederland domicilie te hebben voor zover hij niet reeds in Nederland is gevestigd.

Bijlage 3: De waarschuwingsplicht

AVA 2013, art. 4:

5. De aannemer is verplicht de opdrachtgever te wijzen op onvolkomenheden in door of namens de opdrachtgever voorgeschreven constructies en werkwijzen en in door of namens de opdrachtgever gegeven orders en aanwijzingen, alsmede op gebreken in door de opdrachtgever ter beschikking gestelde of voorgeschreven bouwstoffen en hulpmiddelen, voor zover de aannemer deze kende of redelijkerwijs behoorde te kennen.

AVvO 2016, art. 5:

4. Onderaannemer is verplicht aannemer te wijzen op onvolkomenheden in door of namens aannemer voorgeschreven constructies en werkwijzen en in door of namens aannemer gegeven orders en aanwijzingen, alsmede op gebreken in door aannemer ter beschikking gestelde of voorgeschreven bouwstoffen en hulpmiddelen, voor zover de onderaannemer deze kende of redelijkerwijs behoorde te kennen.

UAV 2012, par. 6:

14. Indien de constructies, werkwijzen, orders en aanwijzingen, bedoeld in § 5, tweede lid, dan wel de bouwstoffen of hulpmiddelen, bedoeld in § 5, derde lid, klaarblijkelijk zodanige fouten bevatten of gebreken vertonen, dat de aannemer in strijd met de eisen van redelijkheid en billijkheid zou handelen door zonder de directie daarop te wijzen tot uitvoering van het desbetreffende onderdeel van het werk over te gaan, is hij voor de schadelijke gevolgen van zijn verzuim aansprakelijk. Het in dit lid bepaalde is van overeenkomstige toepassing op de in § 5, vierde lid, en deze paragraaf, zevenentwintigste lid, bedoelde gevallen.

Bijlage 4: Oplevering en onderhoudstermijn

AVA 2013:

Artikel 9: Gereed zijn en oplevering van het werk en onderhoudstermijn

1. Een redelijke termijn voor de dag waarop het werk naar de mening van onderaannemer gereed zal zijn, nodigt hij aannemer schriftelijk uit om tot opnemning van het werk over te gaan. De opnemning vindt zo spoedig mogelijk plaats doch uiterlijk binnen acht dagen na de hiervoor bedoelde dag. De opnemning geschiedt door aannemer en onderaannemer gezamenlijk. Indien het werk gereed is, leggen partijen dit schriftelijk vast, met vermelding van geconstateerde tekortkomingen. Deze tekortkomingen zullen door onderaannemer zo spoedig mogelijk worden hersteld.
2. Het werk geldt als opgeleverd op het tijdstip waarop het werk tussen aannemer en diens opdrachtgever als opgeleverd geldt. Aannemer zal onderaannemer schriftelijk in kennis stellen van de laatstbedoelde oplevering onder opgave van vastgestelde tekortkomingen in het werk. Deze tekortkomingen worden door onderaannemer zo spoedig mogelijk hersteld.
3. Indien na het tijdstip waarop het werk gereed is, schade aan het werk ontstaat ten gevolge van ingebruikneming daarvan door aannemer, daaronder begrepen het geval dat aannemer het werk aan derden met het oog op de verdere uitvoering ter beschikking stelt of aan die derden toegang tot het werk verleent, is die schade niet voor rekening van onderaannemer.
4. Na de dag waarop het werk als opgeleverd geldt, is het werk voor risico van aannemer.
5. De duur van de onderhoudstermijn leggen partijen vast in de overeenkomst.
6. Na de dag waarop het werk als opgeleverd geldt, is het werk voor risico van de opdrachtgever.
7. Door de aannemer erkende tekortkomingen worden zo spoedig mogelijk hersteld.
8. Na de dag waarop het werk als opgeleverd geldt, gaat een onderhoudstermijn van 30 dagen in.

AVvO 2016:

Artikel 9: Oplevering en onderhoudstermijn

1. Het werk geldt als opgeleverd wanneer de aannemer heeft medegedeeld dat het werk gereed is voor oplevering en de opdrachtgever het werk heeft aanvaard. Ter gelegenheid van de oplevering wordt een door beide partijen te ondertekenen opleveringsrapport opgemaakt. Een door de opdrachtgever geconstateerde tekortkoming die door de aannemer niet wordt erkend wordt in het opleveringsrapport als zodanig vermeld.
2. Indien de aannemer heeft medegedeeld dat het werk voor oplevering gereed is en de opdrachtgever niet binnen 8 dagen daarna laat weten of hij het werk al dan niet aanvaardt, geldt het werk als opgeleverd.
3. Indien de opdrachtgever het werk afkeurt, dient hij dat schriftelijk of elektronisch te doen onder vermelding van de gebreken die de reden voor afkeuring zijn. Kleine gebreken, die gevoeglijk in de onderhoudstermijn kunnen worden hersteld, zullen geen reden tot afkeuring mogen zijn, mits zij een eventuele ingebruikneming niet in de weg staan.
4. Indien de opdrachtgever het werk in gebruik neemt, geldt het werk als opgeleverd.
5. Indien partijen vaststellen dat gelet op de aard of omvang van de tekortkomingen in redelijkheid niet van oplevering kan worden gesproken, zal de aannemer na overleg met de opdrachtgever een nieuwe datum noemen waarop het werk gereed zal zijn voor oplevering.
6. Na de dag waarop het werk als opgeleverd geldt, is het werk voor risico van de opdrachtgever.

UAV 2012:

§ 9. Opneming en goedkeuring

1. De opneming van het werk geschiedt op schriftelijke, tot de directie gerichte aanvraag van de aannemer, waarin deze mededeelt op welke dag het werk naar zijn oordeel voltooid zal zijn. De directie kan genoegen nemen met een mondelinge mededeling, welke in het dagboek of weekrapport, bedoeld in § 27, wordt aangetekend.
2. De opneming geschiedt zo spoedig mogelijk en in de regel binnen acht dagen na de in het eerste lid bedoelde dag. De dag en het tijdstip van opneming worden aan de aannemer tijdig en zo mogelijk ten minste drie dagen tevoren schriftelijk medegedeeld. De directie kan verlangen, dat de aannemer of zijn gevolmachtigde bij de opneming tegenwoordig is.
3. Nadat het werk is opgenomen, wordt aan de aannemer binnen acht dagen schriftelijk medegedeeld, of het al dan niet is goedgekeurd, in het laatste geval met opgaaf van de gebreken, die de redenen voor de onthouding van de goedkeuring zijn. Wordt het werk goedgekeurd, dan wordt als dag van goedkeuring aangemerkt de dag waarop de desbetreffende mededeling aan de aannemer is verzonden.
4. Met toestemming van de aannemer kan, in plaats van de schriftelijke mededeling bedoeld in het vorige lid, worden volstaan met een overeenkomstige aantekening in het dagboek of weekrapport, met vermelding van de datum der aantekening. Alsdan wordt, indien het werk wordt goedgekeurd, als dag van goedkeuring aangemerkt de dag waarop de desbetreffende aantekening is geplaatst.
5. Wordt niet binnen acht dagen na de opneming een schriftelijke mededeling, of het werk al dan niet is goedgekeurd, aan de aannemer verzonden dan wel, in het geval bedoeld in het vierde lid, een overeenkomstig aantekening in het dagboek of weekrapport geplaatst, dan wordt het werk geacht op de achtste dag na de opneming te zijn goedgekeurd.
6. Geschiedt de opneming niet binnen vijftien dagen na de in het eerste lid bedoelde dag, dan kan de aannemer bij aangetekende brief een nieuwe aanvraag tot de directie richten, met verzoek het werk binnen acht dagen op te nemen. Voldoet de directie niet aan dit verzoek, dan wordt het werk geacht op de achtste dag na de verzending van die brief te zijn goedgekeurd.
7. Kleine gebreken, die gevoeglijk vóór een nog volgende betalingstermijn kunnen worden hersteld, zullen geen reden tot onthouding van goedkeuring mogen zijn, mits zij een eventuele ingebruikneming niet in de weg staan. De aannemer is gehouden de in dit lid bedoelde gebreken zo spoedig mogelijk te herstellen.
8. Met betrekking tot een heropneming na onthouding van goedkeuring vinden de bovenvermelde bepalingen overeenkomstige toepassing.
9. Bij een heropneming zullen andere gebreken dan die, welke overeenkomstig het zevende lid aan de aannemer zijn opgegeven, alleen dan reden tot hernieuwde onthouding van goedkeuring kunnen zijn, indien zij eerst na de voorafgegane opneming aan de dag zijn getreden.

§ 10. Oplevering

1. Het werk wordt als opgeleverd beschouwd, indien het overeenkomstig het bepaalde in § 9 is of geacht wordt te zijn goedgekeurd.
De dag, waarop het werk is of geacht wordt te zijn goedgekeurd, geldt als dag waarop het werk als opgeleverd wordt beschouwd.
- 1a. Indien in het bestek is voorgeschreven dat de aannemer de opdrachtgever bedienings- en onderhoudsvoorschriften zal verstrekken met betrekking tot het technische installatiewerk, overhandigt hij deze op het tijdstip van ingebruikneming van het technische installatiewerk, of van het desbetreffende onderdeel daarvan, dan wel uiterlijk op de dag waarop het technische installatiewerk als opgeleverd wordt beschouwd. Indien in het bestek is voorgeschreven dat de aannemer de opdrachtgever revisietekeningen met betrekking tot het technische installatiewerk zal verstrekken, overhandigt hij deze uiterlijk drie maanden na de dag waarop het technische installatiewerk als opgeleverd wordt beschouwd.
2. Indien de aannemer niet een aanvraag om opneming als bedoeld in § 9, eerste lid, tot de directie heeft gericht, doch de opdrachtgever het werk voltooid acht, kan deze de aannemer zulks schriftelijk mededelen. De vijfde dag na de verzending van deze mededeling geldt dan als dag waarop het werk als opgeleverd wordt beschouwd.
3. De opdrachtgever kan het werk, voordat dit voltooid is, of een al dan niet voltooid onderdeel daarvan, in gebruik nemen of doen nemen mits de ingebruikneming een voldoende voortgang van het werk niet in gevaar brengt. De opdrachtgever gaat hiertoe niet over dan nadat hij dit schriftelijk aan de aannemer heeft medegedeeld en hij deze heeft gehoord en een opneming, dan wel – indien het een technisch installatiewerk betreft – een beproeving en opneming als bedoeld in § 8a van het in gebruik te nemen werk of onderdeel daarvan heeft plaatsgevonden. Indien door de ingebruikneming meer wordt verlangd van de aannemer dan redelijkerwijs van hem kan worden gevergd, zal dit worden verrekend als meer werk. Indien door de ingebruikneming schade aan het werk ontstaat komt deze schade niet voor rekening van de aannemer. Door de in dit lid bedoelde ingebruikneming en opneming wordt het werk, dan wel dat onderdeel, niet als opgeleverd beschouwd. Voor technische installatiewerken geldt dat indien in het bestek een onderhoudstermijn als bedoeld in § 11 is voorgeschreven, door de in dit lid bedoelde ingebruikneming de onderhoudstermijn onmiddellijk ingaat na de dag van ingebruikneming.

§ 11. Onderhoudstermijn

1. Indien in het bestek een onderhoudstermijn is voorgeschreven, gaat deze termijn in onmiddellijk na de dag waarop het werk overeenkomstig het bepaalde in § 10, eerste of tweede lid, als opgeleverd wordt beschouwd.
2. De aannemer is gehouden gebreken, welke in de onderhoudstermijn aan de dag treden, te herstellen, met uitzondering echter van die, waarvoor de opdrachtgever op grond van § 5, tweede lid de verantwoordelijkheid draagt of waarvoor hij op grond van § 5, derde of vierde lid, aansprakelijk is. Onder de in dit lid bedoelde gebreken vallen niet die gebreken die het gevolg zijn van onjuist of onzorgvuldig gebruik dan wel gekwalificeerd kunnen worden als normaal te verwachten slijtage als gevolg van het feitelijke gebruik.
3. Het in het tweede lid bedoelde herstel geschiedt voor rekening van de aannemer, tot genoegen van de directie en binnen een door haar in billijkheid te stellen termijn.
4. In de onderhoudstermijn optredende schade aan het werk is voor rekening van de opdrachtgever, met uitzondering echter van die schade, welke het gevolg is van door de aannemer verricht onvoldoend werk. In het laatste geval is het bepaalde in het derde lid van overeenkomstige toepassing.
5. Indien de aannemer zich desgevraagd verbindt tot herstel van niet voor zijn rekening komende gebreken of schade aan het werk, geschiedt de verrekening daarvan als meer werk.
6. Na afloop van de onderhoudstermijn zal het werk wederom worden opgenomen om te constateren, of de aannemer aan zijn verplichtingen heeft voldaan, waarbij wordt gehandeld overeenkomstig het bepaalde in § 9.

Bijlage 5: In gebreke blijven van de aannemer

AVA 2013:

Artikel 12: In gebreke blijven van de aannemer

1. Indien de aannemer zijn verplichtingen ter zake van de aanvang of de voortzetting van het werk niet nakomt en de opdrachtgever hem in verband daarmee wenst aan te manen, zal de opdrachtgever hem schriftelijk of elektronisch aanmanen om zo spoedig mogelijk de uitvoering van het werk aan te vangen of voort te zetten.
2. De opdrachtgever is bevoegd het werk door een derde te doen uitvoeren of voortzetten, indien de aannemer na verloop van de in de aanmaning vermelde termijn in gebreke blijft mits de ernst van de tekortkoming dit rechtvaardigt en onder voorwaarde dat de opdrachtgever zulks in de aanmaning heeft vermeld. In dat geval heeft de opdrachtgever recht op vergoeding van de uit het in gebreke blijven van de aannemer voortvloeiende schade en kosten.
3. De opdrachtgever zorgt ervoor, dat de kosten, die voor de aannemer voortvloeien uit de toepassing van het vorige lid, binnen redelijke grenzen blijven.

AVvO 2016:

Artikel 12: In gebreke blijven van onderaannemer

1. Indien onderaannemer enige op hem rustende verplichting niet nakomt, of aannemer gegronde redenen heeft om aan te nemen dat onderaannemer enige op hem rustende verplichting niet zal nakomen, is aannemer gerechtigd, zulks naar zijn keuze:
 - a. genoegzame zekerheid van onderaannemer te verlangen, ofwel
 - b. de overeenkomst zonder nadere ingebrekestelling te ontbinden. Ontbinding is slechts mogelijk indien aannemer onderaannemer vooraf schriftelijk op dit gevolg van het niet nakomen heeft gewezen. Het in de vorige zin bepaalde laat onverlet het recht van aannemer op vergoeding van schade, kosten en rente.
2. Indien onderaannemer zijn verplichtingen ter zake van de aanvang of de voortzetting van het werk niet nakomt en aannemer hem in verband daarmee wenst aan te manen, zal aannemer hem schriftelijk aanmanen om zo spoedig mogelijk de uitvoering van het werk aan te vangen of voort te zetten.
3. Aannemer is bevoegd het werk door een derde te doen uitvoeren of voortzetten, indien de onderaannemer na verloop van de in de aanmaning vermelde termijn in gebreke blijft, en onder voorwaarde dat aannemer zulks in de aanmaning heeft vermeld. In dat geval heeft aannemer recht op vergoeding van de uit het in gebreke blijven van onderaannemer voortvloeiende schade en kosten.
4. Aannemer zorgt ervoor, dat de kosten, die voor onderaannemer voortvloeien uit de toepassing van het vorige lid, binnen redelijke grenzen blijven.

UAV 2012:

§ 46. In gebreke blijven, onvermogen of overlijden van de aannemer

1. Ingeval de aannemer de op hem rustende verplichtingen niet nakomt en de opdrachtgever hem deswege in gebreke stelt, zal de ingebrekestelling schriftelijk geschieden en zal de opdrachtgever de aannemer daarbij een redelijke termijn stellen om alsnog zijn verplichtingen na te komen. Reeds voordat de gestelde termijn is verstreken, is de opdrachtgever in dringende gevallen gerechtigd voor rekening van de aannemer zodanige maatregelen te nemen als hij ten nutte van het werk dienstig oordeelt. Indien de aannemer nalatig blijft zijn verplichtingen na te komen, is de opdrachtgever gerechtigd het werk voor rekening van de aannemer te voltooien of te doen voltooien, onverminderd des opdrachtgevers recht op schadevergoeding.

Bijlage 6: Aansprakelijkheid van de opdrachtgever en aannemer

AVA 2013:

Artikel 15: Aansprakelijkheid van de opdrachtgever

1. De opdrachtgever draagt de verantwoordelijkheid voor de juistheid van de door of namens hem verstrekte gegevens.
2. Verschillen tussen de tijdens de uitvoering blijvende toestand van bestaande gebouwen, werken en terreinen enerzijds en de toestand die de aannemer redelijkerwijs had mogen verwachten, geven de aannemer recht op vergoeding van de daaruit voortvloeiende kosten.
3. Indien na de totstandkoming van de overeenkomst blijkt dat het bouwterrein verontreinigd is of de uit het werk komende bouwstoffen verontreinigd zijn, is de opdrachtgever aansprakelijk voor de daaruit voortvloeiende gevolgen.
4. De opdrachtgever draagt de verantwoordelijkheid voor de door of namens hem voorgeschreven constructies en werkwijzen, daaronder begrepen de invloed, die daarop door de bodemgesteldheid wordt uitgeoefend, alsmede voor de door of namens hem gegeven orders en aanwijzingen.
5. Indien bouwstoffen of hulpmiddelen, die de opdrachtgever ter beschikking heeft gesteld, dan wel door hem zijn voorgeschreven, ongeschikt of gebrekkig zijn, komen de gevolgen hiervan voor rekening van de opdrachtgever.
6. Indien de opdrachtgever een onderaannemer of leverancier heeft voorgeschreven, en deze niet, niet tijdig of niet deugdelijk presteert, komen de gevolgen hiervan voor rekening van de opdrachtgever.
7. De opdrachtgever is aansprakelijk voor schade aan het werk en de schade en vertraging die de aannemer lijdt als gevolg van door de opdrachtgever of in zijn opdracht door derden uitgevoerde werkzaamheden of verrichte leveringen.
8. De gevolgen van de naleving van wettelijke voorschriften of beschikkingen van overheidswege die na de dag van de offerte in werking treden, komen voor rekening van de opdrachtgever, tenzij redelijkerwijs moet worden aangenomen dat de aannemer die gevolgen reeds op de dag van de offerte had kunnen voorzien.

Artikel 16: Aansprakelijkheid van de aannemer

16.1 Ontwerpaansprakelijkheid

1. In geval van tekortkomingen in het ontwerp, is de aannemer hiervoor slechts aansprakelijk voor zover deze tekortkomingen hem kunnen worden toegerekend.
2. De aansprakelijkheid van de aannemer op grond van het vorige lid is beperkt tot het voor het verrichten van de ontwerpwerkzaamheden overeengekomen bedrag. Indien geen bedrag is overeengekomen, is de aansprakelijkheid van de aannemer beperkt tot 10% van de aannemingsom.
3. De rechtsvordering uit hoofde van een toerekenbare tekortkoming is niet ontvankelijk, indien zij wordt ingesteld na verloop van vijf jaren na het verstrijken van de onderhoudstermijn.

16.2 Aansprakelijkheid tijdens de uitvoering van het werk

1. Het werk en de uitvoering daarvan zijn voor verantwoordelijkheid van de aannemer met ingang van het tijdstip van aanvang tot en met de dag waarop het werk is opgeleverd of als opgeleverd geldt.
2. Onverminderd de aansprakelijkheid van partijen krachtens de overeenkomst of de wet is de aannemer aansprakelijk voor schade aan het werk, tenzij deze schade het gevolg is van buitengewone omstandigheden tegen de schadelijke gevolgen waarvan de aannemer in verband met de aard van het werk geen passende maatregelen heeft behoeven te nemen en het onredelijk zou zijn de schade voor zijn rekening te doen komen.
3. De aannemer is aansprakelijk voor schade aan andere werken en eigendommen van de opdrachtgever voor zover deze door de uitvoering van het werk is toegebracht en te wijten is aan nalatigheid, onvoorzichtigheid of verkeerde handelingen van de aannemer, zijn personeel, zijn onderaannemers of zijn leveranciers.
4. De aannemer vrijwaart de opdrachtgever tegen aanspraken van derden tot vergoeding van schade, voor zover deze door de uitvoering van het werk is toegebracht en te wijten is aan nalatigheid, onvoorzichtigheid of verkeerde handelingen van de aannemer, zijn personeel, zijn onderaannemers of zijn leveranciers.

16.3 Aansprakelijkheid na oplevering

1. Na de dag waarop het werk als opgeleverd geldt, is de aannemer niet meer aansprakelijk voor tekortkomingen aan het werk.
2. Het in het eerste lid bepaalde lijdt uitzondering indien sprake is van een gebrek:
 - a. dat in de onderhoudstermijn aan de dag is getreden en dat redelijkerwijs niet bij oplevering door de opdrachtgever onderkend had kunnen worden, tenzij de aannemer aannemelijk maakt dat het gebrek met grote mate van waarschijnlijkheid moeten worden toegeschreven aan een omstandigheid, die aan de opdrachtgever kan worden toegerekend;
 - b. dat na afloop van de onderhoudstermijn aan de dag is getreden, dat redelijkerwijs niet bij oplevering door de opdrachtgever onderkend had kunnen worden en waarvan de opdrachtgever aannemelijk maakt dat het gebrek met grote mate van waarschijnlijkheid moeten worden toegeschreven aan een omstandigheid, die aan de aannemer kan worden toegerekend.
3. De rechtsvordering uit hoofde van het in lid 2 sub a bedoelde gebrek is niet ontvankelijk, indien zij wordt ingesteld na verloop van twee jaren na het verstrijken van de onderhoudstermijn.
4. De rechtsvordering uit hoofde van het in lid 2 sub b bedoelde gebrek is niet ontvankelijk, indien zij wordt ingesteld na verloop van vijf jaren na het verstrijken van de onderhoudstermijn. Ingeval het in het in lid 2 sub b bedoelde gebrek echter als een ernstig gebrek moet worden aangemerkt, is de rechtsvordering niet ontvankelijk, indien zij wordt ingesteld na verloop van tien jaren na het verstrijken van de onderhoudstermijn. Een gebrek is slechts dan als een ernstig gebrek aan te merken indien het werk geheel of gedeeltelijk is ingestort of dreigt in te storten, dan wel ongeschikt is geraakt of ongeschikt dreigt te geraken voor de bestemming waarvoor het blijkens de overeenkomst bedoeld is en dit slechts kan worden verholpen of kan worden voorkomen door het treffen van zeer kostbare voorzieningen.

16.4 Overige bepalingen

1. De opdrachtgever is in de gevallen als voorzien in de artikelen 16.1 tot en met 16.3 verplicht de aannemer van het gebrek binnen redelijke termijn na ontdekking mededeling te doen en de aannemer de gelegenheid te geven binnen een redelijke termijn voor diens rekening toerekenbare tekortkomingen en/of gebreken, waarvoor de aannemer aansprakelijk is, te herstellen/op te heffen.
2. Indien de kosten van herstel voor een gebrek of van het opheffen van een tekortkoming waarvoor de aannemer aansprakelijk is niet in redelijke verhouding staan tot het belang van de opdrachtgever bij herstel, mag de aannemer in plaats van herstel volstaan met het uitkeren van een redelijke schadevergoeding aan de opdrachtgever.
3. De uit de artikelen 16.1 tot en met 16.3 voortvloeiende beperkingen van de aansprakelijkheid vinden geen toepassing indien de schade het gevolg is van opzet of grove schuld van de aannemer.

AVvO 2016:

Artikel 15: Aansprakelijkheid

Artikel 15.1: Aansprakelijkheid voor oplevering

1. Met in achtneming van het bepaalde in art. 9 lid 3 van deze voorwaarden, zijn het werk en de uitvoering daarvan voor verantwoordelijkheid van onderaannemer met ingang van het tijdstip van aanvang tot en met de dag waarop het werk is opgeleverd.
2. Onverminderd de aansprakelijkheid van partijen krachtens de overeenkomst of de wet, en met in achtneming van het bepaalde in art. 9 lid 3 van deze voorwaarden, is onderaannemer aansprakelijk voor schade aan het werk, tenzij deze schade het gevolg is van buitengewone omstandigheden tegen de schadelijke gevolgen waarvan onderaannemer in verband met de aard van het werk geen passende maatregelen heeft behoeven te nemen en het onredelijk zou zijn de schade voor zijn rekening te doen komen.
3. Onderaannemer is aansprakelijk voor schade aan andere werken en eigendommen van aannemer voor zover deze door de uitvoering van het werk is toegebracht en te wijten is aan nalatigheid onvoorzichtigheid of verkeerde handelingen van onderaannemer, zijn eigen of ingeleende arbeidskrachten, zijn onderaannemers of zijn leveranciers.
4. Onderaannemer vrijwaart aannemer tegen aanspraken van derden tot vergoeding van schade, voor zover deze door de uitvoering van het werk is toegebracht en te wijten is aan nalatigheid, onvoorzichtigheid of verkeerde handelingen van de onderaannemer, zijn eigen of ingeleende arbeidskrachten, zijn onderaannemers of zijn leveranciers.

Artikel 15.2: Aansprakelijkheid na oplevering

1. Na de dag waarop het werk als opgeleverd geldt, is onderaannemer niet meer aansprakelijk voor tekortkomingen aan het werk.
2. Het in het eerste lid bepaalde lijdt uitzondering indien sprake is van een gebrek:
 - a. dat in de onderhoudstermijn aan de dag is getreden, dat redelijkerwijs niet bij oplevering door aannemer onderkend had kunnen worden, en waarvan onderaannemer aannemelijk maakt dat het gebrek met grote mate van waarschijnlijkheid moeten worden toegeschreven aan een omstandigheid, die aan aannemer kan worden toegerekend;
 - b. dat na afloop van de onderhoudstermijn aan de dag is getreden, dat redelijkerwijs niet bij oplevering door aannemer onderkend had kunnen worden, en waarvan aannemer aannemelijk maakt dat het gebrek met grote mate van waarschijnlijkheid moeten worden toegeschreven aan een omstandigheid, die aan onderaannemer kan worden toegerekend.
3. Voor wat betreft de duur van de aansprakelijkheid geldt hetgeen daarover tussen aannemer en diens opdrachtgever is overeengekomen.

Artikel 15.3: Overige bepalingen

1. In de gevallen als voorzien in art. 15.2 van deze voorwaarden dient aannemer onderaannemer binnen redelijke termijn na ontdekking van het gebrek mededeling te doen en onderaannemer de gelegenheid te geven het gebrek te herstellen.
2. Indien de kosten van herstel van een gebrek niet in redelijke verhouding staan tot het belang van aannemer bij herstel, mag onderaannemer in plaats van herstel volstaan met het betalen van een redelijke schadevergoeding.

UAV 2012:

§ 12. Aansprakelijkheid van de aannemer na de oplevering

1. Na de dag, waarop het werk overeenkomstig het bepaalde in § 10, eerste of tweede lid, als opgeleverd wordt beschouwd, is de aannemer niet meer aansprakelijk voor tekortkomingen aan het werk.
2. Het in het eerste lid bepaalde lijdt uitzondering indien sprake is van een gebrek:
 - (a) dat toe te rekenen is aan de aannemer en
 - (b) dat bovendien ondanks nauwlettend toezicht tijdens de uitvoering dan wel bij de opneming van het werk als bedoeld in § 9, tweede lid, door de directie redelijkerwijs niet onderkend had kunnen worden en waarvan
 - (c) de aannemer binnen een redelijke termijn na de ontdekking mededeling is gedaan.
3. (Vervallen).
4. De rechtsvordering uit hoofde van een gebrek waarvoor de aannemer krachtens het tweede lid aansprakelijk is, is niet ontvankelijk indien zij wordt ingesteld na verloop van:
 - (a) vijf jaren na de in het eerste lid bedoelde dag, of
 - (b) tien jaren na de in het eerste lid bedoelde dag, indien het werk geheel of gedeeltelijk is ingestort of dreigt in te storten dan wel ongeschikt is geraakt of ongeschikt dreigt te geraken voor de bestemming waarvoor het blijkens de overeenkomst bedoeld is en dit slechts kan worden verholpen of kan worden voorkomen door het treffen van zeer kostbare voorzieningen.
5. Indien in het bestek een onderhoudstermijn is voorgeschreven, treedt voor de toepassing van deze paragraaf de dag na het verstrijken van die termijn in de plaats van de in het eerste lid bedoelde dag en wordt onder opneming van het werk verstaan: de opneming genoemd in § 11, zesde lid.

Bijlage 7: De inleenovereenkomst van Bouwbedrijf Ronald Louwerse

Beste ,

Hierbij bevestigen wij de gemaakte afspraken met betrekking tot het leveren van arbeid ten behoeve van Bouwbedrijf Ronald Louwerse

1. Contractant: Bouwbedrijf Ronald Louwerse
2. Periode: aanvang <.....>_tot (nader overleg),
3. Prijs: EUR 35,00 excl. btw, incl. reiskosten
4. Werktijden: 7:30 tot 16:30 (er mag 8 uur per dag gefactureerd worden)
5. Gereedschap: Elektrisch gereedschap en handgereedschap
6. PBM: De betreffende werknemer beschikt over alle benodigde PBM's
7. Facturering: Facturering per week, iedere week urenbrief afgeven aan verantwoordelijke persoon van Bouwbedrijf Ronald Louwerse
8. Betalingen: Betaling van de facturen ca. 30 dagen na ontvangst factuur en goedkeuring uren
9. Werkadres: <.....>
10. Projectleiding: Ronald Louwerse 06-29012941
11. Opzegtermijn: 5 werkdagen wederzijds (tenzij er sprake is van niet functioneren)

De verplichtingen in verband met wet- en regelgeving; sociale verzekeringswetten, wet op de loon- en omzetbelasting en de WKA, zijn op deze opdracht van toepassing.

Graag nog overleggen:

- uittreksel KVK
- kopie van je paspoort
- kopie VCA diploma (in dien van toepassing)
- VAR WUO 2014 (verlenging 2015)
- kopie aansprakelijkheidsverzekering

Voor het contract en aan vullingen ten behoeve van de VAR krijg je achteraf

Indien je facturen per mail wilt verzenden graag via c.beeke@ronaldlouwerse.nl

Hopend op een correcte en goede samenwerking in de verdere toekomst met elkaar.

Met vriendelijke groet

Bijlage 8: Bepalingen Wet DBA

De modelovereenkomst voor branche of beroepsgroep: onderaanneming op locatie

de heer of mevrouw (**volledige naam invullen**), handelend onder de naam (**volledige bedrijfsnaam invullen**), gevestigd te (**plaatsnaam**) met btw nummer (nummer invullen), ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer (**nummer invullen**), hierna te noemen "Onderaannemer";

in aanmerking nemende dat:

- Aannemer van zijn opdrachtgever (hierna te noemen: "de Principaal") de opdracht heeft gekregen het volgende werk uit te voeren: (**korte omschrijving van het werk**) en (een deel van) dit werk wenst uit te besteden;
- Onderaannemer als zelfstandig ondernemer voor eigen rekening en risico werkzaam is op het terrein van (**omschrijf activiteiten Onderaannemer**) en in staat is en bereid is het aan hem uit te besteden werk uit te voeren;
- Aannemer (een deel van het werk (**korte omschrijving van het werk**) uitbesteedt aan Onderaannemer in zijn hoedanigheid van zelfstandig ondernemer;
- Aannemer en Onderaannemer uitdrukkelijk de bedoeling hebben niet een arbeidsovereenkomst of daarmee door de Belastingdienst gelijk te stellen rechtsverhouding aan te gaan, maar een overeenkomst van aanneming van werk in de zin van artikel 750 boek 7 Burgerlijk Wetboek (onder overeenkomst van aanneming van werk is te verstaan de overeenkomst waarbij de ene partij zich jegens de andere partij verbindt om buiten dienstbetrekking tegen een prijs een werk van stoffelijke aard tot stand te brengen en op te leveren);
- Partijen de uitvoering van deze overeenkomst in overeenstemming zullen laten zijn met de inhoud van deze overeenkomst;

Artikel 1: Het werk

1. Aannemer draagt aan Onderaannemer op om het volgende werk (afgebakende eenheid), hierna te noemen "het werk", uit te voeren:
(**werk omschrijven, indien aanwezig verwijzen naar toepasselijke besteksparagrafen, hierin genoemde garantiebepalingen, nota's van inlichtingen en aanvullingen, staat van wijzigingen, tekeningen enz.**)

Plaats van het werk:

Benaming van het werk:

Artikel 6: Zelfstandigheid Onderaannemer

1. Onderaannemer richt in onafhankelijkheid de uitvoering van zijn werk in en bepaalt zelf op welke manier hij zijn werk organiseert en uitvoert, passend binnen het te bereiken resultaat conform deze overeenkomst en het werk van Aannemer en andere partijen.
2. Aannemer kan Onderaannemer richtlijnen geven over de afstemming van het overeengekomen werk in relatie tot andere werkzaamheden die hiermee in relatie staan, zonder in te grijpen in de wijze van uitvoering van de overeenkomst, aangezien Onderaannemer daarover bij uitsluiting beslist.
3. Onderaannemer is volledig vrij in het aannemen van opdrachten van derden, tenzij Aannemer een redelijk belang heeft bij een beperking hiervan.
4. Onderaannemer is aansprakelijk voor nakoming van het overeengekomen resultaat.
5. Onderaannemer draagt als zelfstandig ondernemer de verantwoordelijkheid voor:
 - het op peil houden van zijn kennis en vaardigheden benodigd voor het uitvoeren van dit soort werken;
 - het afdekken van risico's van aansprakelijkheid in verband met het uitvoeren van het werk;
 - het verwerven van andere opdrachten voor het uitvoeren van werk;
 - het treffen van voorzieningen tegen ziekte en arbeidsongeschiktheid;
 - het opbouwen van een oudedagsvoorziening(en).
6. Onderaannemer gebruikt eigen, geleasde of gehuurde vervoermiddelen voor transport van en naar de locatie waar het werk plaatsvindt.
7. Onderaannemer gebruikt bij de uitvoering van het werk zijn eigen dagelijkse gereedschap en hulpmiddelen. Onderaannemer kan voor incidenteel te gebruiken, niet voor zijn normale dagelijkse bedrijfsvoering benodigde gereedschappen en hulpmiddelen, gebruik maken van gereedschappen en hulpmiddelen van Aannemer, Principaal of andere partijen die op de locatie aanwezig zijn.

Artikel 16: Back-to-back regeling

1. Het werk dat door de Principaal aan Aannemer is opgedragen en de voorwaarden waaronder Aannemer dit werk zal uitvoeren zijn opgenomen in de Hoofdaannemingsovereenkomst. De Hoofdaannemingsovereenkomst, inclusief bijlagen, maakt - voor zover hiervan in deze overeenkomst niet is afgeweken - deel uit van deze overeenkomst. Daarbij dient in de Hoofdaannemingsovereenkomst "aannemer" te worden gelezen als "Onderaannemer" en "opdrachtgever" als "Aannemer".
2. Een kopie van de Hoofdaannemingsovereenkomst inclusief bijlagen is als bijlage 2 aan deze overeenkomst gevoegd.
3. Bij strijd tussen de toepasselijke contractstukken geldt de volgende rangorde, waarbij de eerst genoemde documenten telkens voorrang hebben boven de later genoemde documenten:
 - Deze overeenkomst;
 - De Hoofdaannemingsovereenkomst inclusief bijlagen;
 - De algemene inkoop- en (onder)aannemingsvoorwaarden van Aannemer;
 - De offerte van Onderaannemer.

Artikel 17: Algemene voorwaarden

1. Door Onderaannemer gehanteerde algemene voorwaarden worden hierbij uitdrukkelijk van de hand gewezen, deze gelden niet. Op deze overeenkomst zijn van toepassing de inkoop- en onderaannemingsvoorwaarden van Aannemer. Deze voorwaarden mogen geen afbreuk doen aan die elementen in deze overeenkomst, die bepalend zijn voor de fiscale kwalificatie van de Onderaannemer (de door de Belastingdienst geel gearceerde bepalingen). Een exemplaar van deze voorwaarden is als bijlage aan deze overeenkomst gehecht.

De modelovereenkomst voor de inzet van onderaannemers zonder personeel in de Bouw & Infra

KvK-nummer: [Klik hier als u tekst wilt invoeren.](#)

BTW-nummer: [Klik hier als u tekst wilt invoeren.](#)

hierna te noemen: 'onderaannemer'

gezamenlijk te noemen: 'Partijen'

Komen het volgende overeen:

1. Aard van de overeenkomst

- 1.1 Dit is een overeenkomst tot aanneming van werk (in de zin van art. 7:750 BW) en uitdrukkelijk **geen** arbeidsovereenkomst (in de zin van art. 7:610 BW) en geen overeenkomst van opdracht (in de zin van art. 7:400 BW). Onderaannemer verbindt zich tot aannemer om een werk van stoffelijke aard tot stand te brengen en op te leveren.
- 1.2 Partijen zullen de uitvoering van deze overeenkomst in overeenstemming laten zijn met de wettelijke regels bij het zelfstandig uitvoeren van een overeenkomst tot aanneming van werk in de zin van artikel 7:750 BW. Zie ook artikel 4 van deze overeenkomst.
- 1.3 Onderaannemer is volledig vrij om voor derden werkzaam te zijn.

2. Het werk

- 2.1 Aannemer heeft opgedragen aan onderaannemer, die het werk heeft aanvaard, het tot stand brengen en opleveren van het volgende werk van stoffelijke aard: [\[Klik hier als u tekst wilt invoeren.\]](#) (Geef een duidelijke en volledige omschrijving van het tot stand te brengen en op te leveren werk dat een afgebakende eenheid vormt en waarvoor onderaannemer jegens de aannemer de verantwoordelijkheid draagt.)

4. Uitvoering van het werk

- 4.1 De onderaannemer voert het werk uit in volledige onafhankelijkheid en bepaalt zelf op welke wijze het werk wordt uitgevoerd.
Onderaannemer is vrij in het indelen van zijn werkzaamheden binnen de context van het werk en de overeengekomen resultaatsverplichting. Wel vindt voor zover dat voor de uitvoering van het werk nodig is afstemming met de aannemer plaats over de samenwerking met anderen en/of over de volgorde van werkzaamheden. De onderaannemer zal bij het tot stand brengen van het werk van stoffelijke aard waar nodig rekening houden met wensen die naar het inzicht van beide partijen gerechtvaardigd zijn met betrekking tot de feitelijke situatie op de bouwplaats.
- 4.2 Onderaannemer voert het werk naar beste inzicht en vermogen vakkundig, voortvarend en zorgvuldig uit.
- 4.3 Onderaannemer zal het werk uitvoeren in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving en conform de bij de overeenkomst gevoegde specificaties en tekeningen.
- 4.4 Onderaannemer zorgt er voor dat hij zich te allen tijde op de arbeidsplaats kan legitimeren aan de hand van een geldig paspoort of een geldige identiteitskaart.
- 4.5 Op de bouwplaats zal onderaannemer zodanig gekleed zijn dat hij zijn eigen bedrijf herkenbaar vertegenwoordigt.
- 4.6 Onderaannemer zorgt voor eigen vervoer.
- 4.7 Onderaannemer maakt voor zijn normale dagelijkse bedrijfsvoering gebruik van eigen benodigde gereedschappen en hulpmiddelen. Incidenteel kan gebruik gemaakt worden van gereedschappen en hulpmiddelen van aannemer of andere partijen die op de locatie aanwezig zijn als de feitelijke situatie daarom vraagt. Voor het uitvoeren van het werk is het de onderaannemer toegestaan gebruik te maken van door aannemer getroffen algemene bouwplaatsvoorzieningen, zoals horizontale en verticale transportmiddelen, steigers, keet, containers, sanitaire voorzieningen en dergelijke.
- 4.8 Onderaannemer zal gebruik maken van eigen materialen, tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen, uitsluitend vanwege voorgeschreven kwaliteitseisen (normen) of bestek, dan wel inkoop- of efficiëntievoordelen.

5. Veiligheid

Indien onderaannemer werkzaamheden verricht op de bouwplaats gelden de volgende afspraken:

- 5.1 Onderaannemer beschikt, in verband met veiligheidseisen op de bouwplaats, over een VOL-VCA certificaat en eventueel andere noodzakelijke certificaten in verband met toegang tot de locatie of de uitvoering van werkzaamheden, alsmede PBM's en (hand)gereedschappen. Onderaannemer verstrekt voordat deze overeenkomst wordt getekend aan aannemer een kopie van een geldig certificaat VOL-

9. Nakoming en uitbesteding

9.1 Onderaannemer zal het aangenomen werk van stoffelijke aard zelf tot stand brengen.

9.2 Indien op enig moment onderaannemer voorziet dat hij de vernichtingen in verband met het

12. Verzekeringen

Onderaannemer dient een aansprakelijkheidsverzekering, een ziektekostenverzekering en bij voorkeur een arbeidsongeschiktheidsverzekering te hebben afgesloten en toont desgevraagd aan aannemer een certificaat van die verzekeringen. Indien aannemer een CAR verzekering heeft afgesloten, is onderaannemer daarop meeverzekerd voor zover aannemer daartoe toestemming heeft verleend; **het eigen risico blijft ten laste van onderaannemer.**

13. Algemene voorwaarden

13.1 Op deze overeenkomst zijn **Kies een item.** algemene voorwaarden van toepassing. Indien algemene voorwaarden van toepassing zijn, zijn dit de: **Klik hier als u tekst wilt invoeren.** Onderaannemer verklaart de van toepassing zijnde algemene voorwaarden te hebben ontvangen (bijlage 4).

13.2 **In geval van onderlinge tegenstrijdigheid tussen bepalingen in deze overeenkomst en de van toepassing zijnde algemene voorwaarden, prevaleert deze overeenkomst.**

13.3 Bepalingen en/of algemene (leverings)voorwaarden van onderaannemer zijn op deze overeenkomst niet van toepassing en worden uitdrukkelijk van de hand gewezen, tenzij uitdrukkelijk en schriftelijk door aannemer aanvaard.

Bijlage 9: Bepalingen veiligheid

De modelovereenkomst voor de inzet van onderaannemers zonder personeel in de Bouw & Infra

5. Veiligheid

Indien onderaannemer werkzaamheden verricht op de bouwplaats gelden de volgende afspraken:

- 5.1 Onderaannemer beschikt, in verband met veiligheidseisen op de bouwplaats, over een VOL-VCA certificaat en eventueel andere noodzakelijke certificaten in verband met toegang tot de locatie of de uitvoering van werkzaamheden, alsmede PBM's en (hand)gereedschappen. Onderaannemer verstrekt voordat deze overeenkomst wordt getekend aan aannemer een kopie van een geldig certificaat VOL-VCA waaruit blijkt dat hij in het bezit is van de basiskennis over veiligheid, gezondheid en welzijn op de werkplek.
- 5.2 Vóór aanvang van de werkzaamheden, alsmede bij nieuwe afgifte van het VOL-VCA certificaat wanneer de geldigheidstermijn is verlopen, stelt onderaannemer aannemer in staat een kopie te maken van een geldig VOL-VCA certificaat.
- 5.3 Onderaannemer houdt zich te allen tijde aan de Arbowet en -regelgeving, het V&G-plan, en aan de van toepassing zijnde bouwplaatsregels van de aannemer. Aannemer informeert de onderaannemer over deze regels.
- 5.4 Onderaannemer verklaart bekend te zijn met de voor hem relevante delen van de Arbowetgeving.
- 5.5 Onderaannemer zal deelnemen aan de projectintroductie, die betrekking heeft op de projectorganisatie (organogram), de bouwplaatsregels en de bouwplaatsvoorzieningen.
- 5.6 Onderaannemer zal bij de uitvoering van zijn werkzaamheden alle door of vanwege aannemer aangegeven regels en instructies met betrekking tot veiligheid en gezondheid in acht nemen, en zal zich in geval van vragen en/of onduidelijkheden wenden tot de projectleider / (hoofd)uitvoerder. Onderaannemer is om die reden verplicht deel te nemen aan het V&G-overleg.
- 5.7 Onderaannemer is verplicht ten aanzien van gereedschappen / werktuigen / hulpmiddelen de voorschriften omtrent veilig en doelmatig gebruik na te leven.
- 5.8 Onderaannemer controleert dagelijks de aanwezigheid en deugdelijkheid van de vereiste veiligheidsmaatregelen op zijn werkplek.
- 5.9 Onderaannemer is verplicht te waarschuwen voor door hem gesignaleerde werkplek- veiligheidsrisico's, voor (dreigende) ongevallen en (dreigende) schadevoorvallen op de bouwplaats van het Project. Wanneer onderaannemer kennis heeft van ongevallen of incidenten op de werkplek, dan zal hij dit direct melden aan aannemer. Onderaannemer is verplicht om na de melding aan aannemer de noodzakelijke maatregelen te nemen voor zo ver dit in redelijkheid kan worden gevraagd tenzij een bestek of regeling anders bepaalt. Aannemer zal onderaannemer hierover voor aanvang van het werk informeren.
- 5.10 Als onderaannemer een onveilige situatie op de werkplek veroorzaakt zal hij deze situatie eerst herstellen indien mogelijk. Indien herstel niet mogelijk is zal onderaannemer het gebied afzetten om collectieve risico's te voorkomen waarna hij de aannemer direct informeert.
- 5.11 Indien onderaannemer hulppersonen heeft ingeschakeld zoals bedoeld in artikel 9.3, informeert onderaannemer op zijn beurt de door hem ingeschakelde hulppersonen over deze regels.
- 5.12 Onderaannemer zorgt zelf voor eventueel noodzakelijke vergunningen en opleidingen die nodig zijn om de overeenkomst uit te voeren.
- 5.13 Zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van aannemer zal onderaannemer geen gevaarlijke, of voor de gezondheid schadelijke, stoffen op het werk gebruiken of opslaan.
- 5.14 Aannemer dient noodzakelijke voorzieningen te treffen om collectieve risico's te voorkomen.

De modelovereenkomst voor branche of beroepsgroep: onderaanneming op locatie

Artikel 9: Veiligheid

1. Onderaannemer is verantwoordelijk voor het treffen van veiligheidsmaatregelen en voor het handhaven van de veiligheid in het algemeen, overeenkomstig de wettelijke bepalingen en daarmee gelijk te stellen voorschriften zoals opgenomen in het V&G-plan.
2. Onderaannemer vrijwaart Aannemer voor alle aanspraken van derden ter zake van het niet nakomen van de in lid 1 genoemde verplichtingen door Onderaannemer.
3. Aanwijzingen van de directie, Aannemer of anderen op het werk in het kader van het eerder genoemde V&G-plan dienen door Onderaannemer en door hem eventueel ingeschakelde derden strikt opgevolgd te worden. Aannemer heeft het recht om personen van door Onderaannemer ingeschakelde derde(n) die de veiligheidsvoorschriften op het werk niet in acht nemen de toegang tot de bouwplaats te ontfeggen.
4. Aannemer stelt gedurende het werk aan Onderaannemer een opslagruimte ter beschikking om het nodige materiaal en materieel onder te brengen. Aannemer is echter niet aansprakelijk voor eventuele beschadiging of diefstal.
5. Onderaannemer verbindt zich ertoe de nodige maatregelen te treffen ter voorkoming van schade aan de door hem gebruikte opslagruimten, evenals de aan hem toevertrouwde gebouwen, voorwerpen en materialen.

Bijlage 10: Bepalingen garantieverklaring en onderhoudstermijn

I.MODELTEKST GARANTIEVERKLARING DOOR ONDERAANNEMER

Ondergetekende:

1. naam: *(gegevens onderaannemer)*
straat/postbus:
postcode + plaats:
telefoonnummer:

hierna te noemen: *de garant*;

als onderaannemer van:

2. naam: *(gegevens hoofdaannemer)*
straat/postbus:
postcode + plaats:
telefoonnummer:

hierna te noemen: *de hoofdaannemer*

betreffende het project: *(projectnummer, benaming van het werk)*

met als opdrachtgever:

3. naam: *(gegevens opdrachtgever)*
straat/postbus:
postcode + plaats:
telefoonnummer:

hierna te noemen: *de opdrachtgever*

verklaart het volgende:

De garant verstrekt aan de opdrachtgever de in het bestek verlangde garantie, voor wat betreft het aan de garant opgedragen werk als vermeld in de onderaannemingsovereenkomst: Het werk.

De garant is in bezit van de stukken welke betrekking hebben op het aan hem opgedragen werk, waaronder de besteksbepalingen.

De garant verbindt zich om voor zijn rekening alle aan de betreffende onderdelen van het werk tijdens de garantieperiode optredende gebreken op eerste aanzegging te herstellen, tenzij de garant aantoont dat de gebreken niet voor zijn risico komen.

De garantie geldt vanaf het gereedkomen of de levering van het gegarandeerde onderdeel gedurende de in het bestek genoemde periode.

Alle geschillen welke naar aanleiding van de garantie mochten ontstaan tussen de garant en degene, die zich op de garantie kan beroepen, worden beslecht op de wijze zoals in de overeenkomst tussen aannemer en diens opdrachtgever is voorzien ten aanzien van eventuele geschillen tussen de aannemer en diens opdrachtgever.

Aldus overeengekomen en ondertekend te

Op 20

De garant

II. Bepaling onderhoudstermijn uit de Modelovereenkomst van onderaanneming

Onderhoudstermijn:

Na de oplevering geldt wel/niet een onderhoudstermijn****.

De onderhoudstermijn (indien overeengekomen) heeft een duur van weken.

Bijlage 11: Bepalingen opgesteld door Meeùs Bouw en Infra

Variant 1.

U zegt uw onderaannemer beperkt CAR-dekking toe, nl. voor risico die niet onder zijn AVB vallen

De onderaannemer is meeverzekerd onder de CAR-polis van de aannemer.

Met terzijdestelling van hetgeen hieromtrent eventueel in het bestek of anderszins met de opdrachtgever is overeengekomen, zal de aannemer de onderaannemer uitsluitend toegang tot zijn CAR-polis verlenen voor schade aan het aan de onderaannemer opgedragen werk (of de daarvoor bestemde materialen) en voor die zaken die de onderaannemer ter uitvoering van de opgedragen werkzaamheden daadwerkelijk in bewerking heeft indien en voor zover de onderaannemer hiervoor zelf niet verzekerd is of zou zijn geweest indien deze clausule niet had bestaan.

De onderaannemer is aansprakelijk en dient de aannemer te vrijwaren voor alle schade die verband houdt met de opgedragen werkzaamheden.

Variant 2.

U zegt uw onderaannemer **géén** CAR-dekking toe

Met terzijdestelling van hetgeen hieromtrent eventueel in het bestek of anderszins met de opdrachtgever is overeengekomen, zal de aannemer de onderaannemer geen toegang tot zijn CAR-polis verlenen.

De onderaannemer is aansprakelijk en dient de aannemer te vrijwaren voor alle schade die verband houdt met de opgedragen werkzaamheden.

Aansprakelijkheidsverzekering

Verder bevelen wij u aan in verband met de aansprakelijkheidsverzekering van de onderaannemer ook onderstaande tekst op te nemen in uw overeenkomst.

Met terzijdestelling van wat hieromtrent in het bestek of anderszins met de opdrachtgever is overeengekomen, zal de onderaannemer een deugdelijke aansprakelijkheidsverzekering sluiten met een primaire dekking voor de werkzaamheden voortvloeiende uit deze overeenkomst. Bovendien dient de onderaannemer(naam hoofdaannemer) te vrijwaren voor alle schade claims van derden voortvloeiende uit of verband houdende met de opgedragen werkzaamheden.

Het minimaal verzekerde bedrag dient te zijn € 2.500.000,- per gebeurtenis. Een kopie van deze polis dient u aan ons te verstrekken.

Bijlage 12: Onderaannemingsovereenkomst Bouwbedrijf Ronald Louwerse

Onderaannemingsovereenkomst Bouwbedrijf Ronald Louwerse

Beoordeling Belastingdienst nr. 90515.84231.A. | 11 april 2016

Ondergetekenden,

(volledige naam van het bedrijf van de aannemer invullen), gevestigd te **(plaatsnaam)**, ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer **(nummer)** en hierbij vertegenwoordigd door **(naam)**, verder te noemen "Aannemer";

en de heer of mevrouw **(volledige naam invullen)**, handelend onder de naam (volledige bedrijfsnaam invullen), gevestigd te **(plaatsnaam)** met btw nummer **(nummer invullen)**, ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer **(nummer invullen)**, hierna te noemen "Onderaannemer";

Aannemer en Onderaannemer hierna gezamenlijk te noemen: "Partijen";

in aanmerking nemende dat:

- Aannemer van zijn opdrachtgever (hierna te noemen: "de Principaal") de opdracht heeft gekregen het volgende werk uit te voeren: (korte omschrijving van het werk) en (een deel van) dit werk wenst uit te besteden;
- Onderaannemer als zelfstandig ondernemer voor eigen rekening en risico werkzaam is op het terrein van (omschrijf activiteiten Onderaannemer) en in staat is en bereid is het aan hem uit te besteden werk uit te voeren;
- Aannemer (een deel van het werk (korte omschrijving van het werk) uitbesteedt aan Onderaannemer in zijn hoedanigheid van zelfstandig ondernemer;
- Aannemer en Onderaannemer uitdrukkelijk de bedoeling hebben niet een arbeidsovereenkomst of daarmee door de Belastingdienst gelijk te stellen rechtsverhouding aan te gaan, maar een overeenkomst van aanneming van werk in de zin van artikel 750 boek 7 Burgerlijk Wetboek (onder overeenkomst van aanneming van werk is te verstaan de overeenkomst waarbij de ene partij zich jegens de andere partij verbindt om buiten dienstbetrekking tegen een prijs een werk van stoffelijke aard tot stand te brengen en op te leveren);
- Partijen de uitvoering van deze overeenkomst in overeenstemming zullen laten zijn met de inhoud van deze overeenkomst;

verklaren als volgt te zijn overeengekomen:

Artikel 1: Het werk

1. Aannemer draagt aan Onderaannemer op om het volgende werk (afgebakende eenheid), hierna te noemen "het werk", uit te voeren:
(werk omschrijven, indien aanwezig verwijzen naar toepasselijke besteksparagrafen, hierin genoemde garantiebepalingen, nota's van inlichtingen en aanvullingen, staat van wijzigingen, tekeningen enz).

Plaats van het werk:

Benaming van het werk:

Artikel 2: Zelfstandigheid Onderaannemer

1. Onderaannemer richt in onafhankelijkheid de uitvoering van zijn werk in en bepaalt zelf op welke manier hij zijn werk organiseert en uitvoert, passend binnen het te bereiken resultaat conform deze overeenkomst en het werk van Aannemer en andere partijen.

2. Aannemer kan Onderaannemer richtlijnen geven over de afstemming van het overeengekomen werk in relatie tot andere werkzaamheden die hiermee in relatie staan, zonder in te grijpen in de wijze van uitvoering van de overeenkomst, aangezien Onderaannemer daarover bij uitsluiting beslist.
3. Onderaannemer is volledig vrij in het aannemen van opdrachten van derden, tenzij Aannemer een redelijk belang heeft bij een beperking hiervan.
4. Onderaannemer is aansprakelijk voor nakoming van het overeengekomen resultaat.
5. Onderaannemer draagt als zelfstandig ondernemer de verantwoordelijkheid voor:
 - het op peil houden van zijn kennis en vaardigheden benodigd voor het uitvoeren van dit soort werken;
 - het afdekken van risico's van aansprakelijkheid in verband met het uitvoeren van het werk;
 - het verwerven van andere opdrachten voor het uitvoeren van werk;
 - het treffen van voorzieningen tegen ziekte en arbeidsongeschiktheid;
 - het opbouwen van een oudedagsvoorziening(en).
6. Onderaannemer gebruikt eigen, geleasde of gehuurde vervoermiddelen voor transport van en naar de locatie waar het werk plaatsvindt.
7. Onderaannemer gebruikt bij de uitvoering van het werk zijn eigen dagelijkse gereedschap en hulpmiddelen. Onderaannemer kan voor incidenteel te gebruiken, niet voor zijn normale dagelijkse bedrijfsvoering benodigde gereedschappen en hulpmiddelen, gebruik maken van gereedschappen en hulpmiddelen van Aannemer, Principaal of andere partijen die op de locatie aanwezig zijn.
8. Bij strijd tussen de toepasselijke contractstukken geldt de volgende rangorde, waarbij de eerst genoemde documenten telkens voorrang hebben boven de later genoemde documenten:
 - Deze overeenkomst;
 - De Hoofdaannemingsovereenkomst inclusief bijlagen;
 - De algemene voorwaarden van Aannemer;
 - De offerte van Onderaannemer.

Artikel 3. Veiligheid

1. Indien onderaannemer werkzaamheden verricht op de bouwplaats gelden de volgende afspraken:

Onderaannemer beschikt, in verband met veiligheidseisen op de bouwplaats, over een VOL-VCA certificaat en eventueel andere noodzakelijke certificaten in verband met toegang tot de locatie of de uitvoering van werkzaamheden, alsmede PBM's en (hand)gereedschappen. Onderaannemer verstrekt voordat deze overeenkomst wordt getekend aan aannemer een kopie van een geldig certificaat VOLVCA waaruit blijkt dat hij in het bezit is van de basiskennis over veiligheid, gezondheid en welzijn op de werkplek.
2. Onderaannemer houdt zich te allen tijde aan de Arbowet en -regelgeving, het V&G-plan, en aan de van toepassing zijnde bouwplaatsregels van de aannemer. Aannemer informeert de onderaannemer over deze regels.
3. Onderaannemer zorgt zelf voor eventueel noodzakelijke vergunningen en opleidingen die nodig zijn om de overeenkomst uit te voeren.

Artikel 4: Onderhoudstermijn

1. Na oplevering geldt wel/niet een onderhoudstermijn. De onderhoudstermijn heeft een duur van weken.

Artikel 5: Verzekeringen

1. De onderaannemer is meeverzekerd onder de CAR-polis van de aannemer. De onderaannemer is aansprakelijk en dient de aannemer te vrijwaren voor alle schade die verband houdt met de opgedragen werkzaamheden.

2. Met terzijdestelling van wat hieromtrent in het bestek of anderszins met de opdrachtgever is overeengekomen, zal de onderaannemer een deugdelijke aansprakelijkheidsverzekering sluiten met een primaire dekking voor de werkzaamheden voortvloeiende uit deze overeenkomst. Bovendien dient de onderaannemer Bouwbedrijf Ronald Louwerse te vrijwaren voor alle schade claims van derden voortvloeiende uit of verband houdende met de opgedragen werkzaamheden. Het minimaal verzekerde bedrag dient te zijn € 2.500.000,- per gebeurtenis. Een kopie van deze polis dient u aan ons te verstrekken

OF (Keuze)

Artikel 5: Verzekeringen

1. Met terzijdestelling van hetgeen hieromtrent eventueel in het bestek of anderszins met de opdrachtgever is overeengekomen, zal de aannemer de onderaannemer geen toegang tot zijn CAR-polis verlenen. De onderaannemer is aansprakelijk en dient de aannemer te vrijwaren voor alle schade die verband houdt met de opgedragen werkzaamheden.
2. Met terzijdestelling van wat hieromtrent in het bestek of anderszins met de opdrachtgever is overeengekomen, zal de onderaannemer een deugdelijke aansprakelijkheidsverzekering sluiten met een primaire dekking voor de werkzaamheden voortvloeiende uit deze overeenkomst. Bovendien dient de onderaannemer Bouwbedrijf Ronald Louwerse te vrijwaren voor alle schade claims van derden voortvloeiende uit of verband houdende met de opgedragen werkzaamheden. Het minimaal verzekerde bedrag dient te zijn € 2.500.000,- per gebeurtenis. Een kopie van deze polis dient u aan ons te verstrekken

Artikel 6: Algemene voorwaarden

1. Op de overeenkomst zijn de algemene voorwaarden van Bouwbedrijf Ronald Louwerse van toepassing. Bepalingen en algemene voorwaarden van de onderaannemer zijn op deze overeenkomst niet van toepassing en worden uitdrukkelijk van de hand gewezen, tenzij uitdrukkelijk en schriftelijk door aannemer aanvaard. Deze voorwaarden mogen geen afbreuk doen aan die elementen in deze overeenkomst, die bepalend zijn voor de fiscale kwalificatie van de Onderaannemer.

Aldus overeengekomen en ondertekend te _____ dd.
_____ 20__

Aannemer

Onderaannemer

Bijlage 13: Garantiebeding Bouwbedrijf Ronald Louwerse

Ondergetekende:

1. naam: *(gegevens onderaannemer)*
straat/postbus:
postcode + plaats:
telefoonnummer:
hierna te noemen: *de garant*;

als onderaannemer van:

2. naam: **Bouwbedrijf Ronald Louwerse**
straat/postbus:
postcode + plaats:
telefoonnummer:
hierna te noemen: *de hoofdaannemer*

betreffende het project: *(projectnummer, benaming van het werk)*

met als opdrachtgever:

3. naam: *(gegevens opdrachtgever)*
straat/postbus:
postcode + plaats:
telefoonnummer:
hierna te noemen: *de opdrachtgever*

verklaart het volgende:

De garant verstrekt aan de opdrachtgever garantie, voor wat betreft het aan de garant opgedragen werk als vermeld in de onderaannemingsovereenkomst: Het werk. De garant is in bezit van de stukken welke betrekking hebben op het aan hem opgedragen werk, waaronder de besteksbepalingen.

De garant verbindt zich om voor zijn rekening alle aan de betreffende onderdelen van het werk tijdens de garantieperiode optredende gebreken op eerste aanzegging te herstellen, tenzij de garant aantoont dat de gebreken niet voor zijn risico komen. De garantie geldt vanaf het gereedkomen of de levering van het gegarandeerde onderdeel gedurende de duur van *in te vullen* weken.

Aldus overeengekomen en ondertekend te

Op 20

De garant

Bijlage 14: Artikelen AVvO 2016 herschreven

De aangepaste en/of herschreven bepalingen zijn geel gemarkeerd.

Artikel 4: Verplichtingen van aannemer

1. Tenzij anders is overeengekomen zorgt de aannemer ervoor dat de onderaannemer tijdig kan beschikken:

- a. over de voor de opzet van het werk benodigde gegevens en publiekrechtelijke en privaatrechtelijke toestemmingen;
- b. over het gebouw, het terrein of het water waarin of waarop het werk moet worden uitgevoerd;
- c. over voldoende gelegenheid voor aanvoer, opslag en/of afvoer van bouwstoffen en hulpmiddelen;
- d. over aansluitingsmogelijkheden voor elektrische machines, verlichting, verwarming, gas, perslucht en water.

2. De voor de uitvoering van het werk benodigde elektriciteit, gas en water zijn voor rekening van onderaannemer tenzij anders overeengekomen.

3. De opdrachtgever is aansprakelijk voor de functionele ongeschiktheid:

- a. van door hem voorgeschreven bouwstoffen;
- b. van bouwstoffen, die bij een door hem voorgeschreven leverancier moeten worden betrokken, tenzij de aannemer een keuzemogelijkheid had met betrekking tot deze bouwstoffen.

Onder de functionele ongeschiktheid van bouwstoffen wordt verstaan het naar hun aard niet geschikt zijn van deze bouwstoffen voor het doel waarvoor zij blijkens het bestek zijn bestemd.

Artikel 9: Gereed zijn en oplevering van het werk en onderhoudstermijn

1. Een redelijke termijn voor de dag waarop het werk naar de mening van onderaannemer gereed zal zijn, nodigt hij aannemer schriftelijk uit om tot opneming van het werk over te gaan. De opneming vindt zo spoedig mogelijk plaats doch uiterlijk binnen acht dagen na de hiervoor bedoelde dag. De opneming geschiedt door aannemer en onderaannemer gezamenlijk. Indien het werk gereed is, leggen partijen dit schriftelijk vast, met vermelding van geconstateerde tekortkomingen. Deze tekortkomingen zullen door onderaannemer zo spoedig mogelijk worden hersteld.

2. Met toestemming van de aannemer kan, in plaats van de schriftelijke mededeling bedoeld in het vorige lid, worden volstaan met een overeenkomstige aantekening in het dagboek of weekrapport, met vermelding van de datum der aantekening. Alsdan wordt, indien het werk wordt goedgekeurd, als dag van goedkeuring aangemerkt de dag waarop de desbetreffende aantekening is geplaatst.

3. Het werk geldt als opgeleverd op het tijdstip waarop het werk tussen aannemer en diens opdrachtgever als opgeleverd geldt. Aannemer zal onderaannemer schriftelijk in kennis stellen van de laatstbedoelde oplevering onder opgave van vastgestelde tekortkomingen in het werk. Deze tekortkomingen worden door onderaannemer zo spoedig mogelijk hersteld.

4. Indien na het tijdstip waarop het werk gereed is, schade aan het werk ontstaat ten gevolge van ingebruikneming daarvan door aannemer, daaronder begrepen het geval dat aannemer het werk aan derden met het oog op de verdere uitvoering ter beschikking stelt of aan die derden toegang tot het werk verleent, is die schade niet voor rekening van onderaannemer.

5. Na de dag waarop het werk als opgeleverd geldt, is het werk voor risico van aannemer. 5. De duur van de onderhoudstermijn leggen partijen vast in de overeenkomst

Artikel 15.2: Aansprakelijkheid na oplevering

1. Na de dag waarop het werk als opgeleverd geldt, is onderaannemer niet meer aansprakelijk voor tekortkomingen aan het werk.

2. Het in het eerste lid bepaalde lijdt uitzondering indien sprake is van een gebrek:

- a. dat in de onderhoudstermijn aan de dag is getreden, dat redelijkerwijs niet bij oplevering door aannemer onderkend had kunnen worden, en waarvan onderaannemer aannemelijk

maakt dat het gebrek met grote mate van waarschijnlijkheid moeten worden toegeschreven aan een omstandigheid, die aan aannemer kan worden toegerekend;

b. dat na afloop van de onderhoudstermijn aan de dag is getreden, dat redelijkerwijs niet bij oplevering door aannemer onderkend had kunnen worden, en waarvan aannemer aannemelijk maakt dat het gebrek met grote mate van waarschijnlijkheid moeten worden toegeschreven aan een omstandigheid, die aan onderaannemer kan worden toegerekend.

3. De rechtsvordering uit hoofde van het in lid 2 sub a bedoelde gebrek is niet ontvankelijk, indien zij wordt ingesteld na verloop van twee jaren na het verstrijken van de onderhoudstermijn.

4. De rechtsvordering uit hoofde van het in lid 2 sub b bedoelde gebrek is niet ontvankelijk, indien zij wordt ingesteld na verloop van vijf jaren na het verstrijken van de onderhoudstermijn. Ingeval het in het in lid 2 sub b bedoelde gebrek echter als een ernstig gebrek moet worden aangemerkt, is de rechtsvordering niet ontvankelijk, indien zij wordt ingesteld na verloop van tien jaren na het verstrijken van de onderhoudstermijn. Een gebrek is slechts dan als een ernstig gebrek aan te merken indien het werk geheel of gedeeltelijk is ingestort of dreigt in te storten, dan wel ongeschikt is geraakt of ongeschikt dreigt te geraken voor de bestemming waarvoor het blijkens de overeenkomst bedoeld is en dit slechts kan worden verholpen of kan worden voorkomen door het treffen van zeer kostbare voorzieningen.

Bijlage 15: Artikelen AVA 2013 herschreven

De aangepaste en/of herschreven bepalingen zijn geel gemarkeerd.

Artikel 9: Oplevering en onderhoudstermijn

1. Het werk geldt als opgeleverd wanneer de aannemer heeft medegedeeld dat het werk gereed is voor oplevering en de opdrachtgever het werk heeft aanvaard. Ter gelegenheid van de oplevering wordt een door beide partijen te ondertekenen opleveringsrapport opgemaakt. Een door de opdrachtgever geconstateerde tekortkoming die door de aannemer niet wordt erkend wordt in het opleveringsrapport als zodanig vermeld.
2. Indien de aannemer heeft medegedeeld dat het werk voor oplevering gereed is en de opdrachtgever niet binnen 8 dagen daarna laat weten of hij het werk al dan niet aanvaardt, geldt het werk als opgeleverd.
3. Indien de opdrachtgever het werk afkeurt, dient hij dat schriftelijk of elektronisch te doen onder vermelding van de gebreken die de reden voor afkeuring zijn. Kleine gebreken, die gevoeglijk in de onderhoudstermijn kunnen worden hersteld, zullen geen reden tot afkeuring mogen zijn, mits zij een eventuele ingebruikneming niet in de weg staan.
4. Met toestemming van de aannemer kan, in plaats van de schriftelijke mededeling bedoeld in het vorige lid, worden volstaan met een overeenkomstige aantekening in het dagboek of weekrapport, met vermelding van de datum der aantekening. Alsdan wordt, indien het werk wordt goedgekeurd, als dag van goedkeuring aangemerkt de dag waarop de desbetreffende aantekening is geplaatst.
5. Indien de opdrachtgever het werk in gebruik neemt, geldt het werk als opgeleverd.
6. Indien partijen vaststellen dat gelet op de aard of omvang van de tekortkomingen in redelijkheid niet van oplevering kan worden gesproken, zal de aannemer na overleg met de opdrachtgever een nieuwe datum noemen waarop het werk gereed zal zijn voor oplevering.
7. Na de dag waarop het werk als opgeleverd geldt, is het werk voor risico van de opdrachtgever.
8. Door de aannemer erkende tekortkomingen worden zo spoedig mogelijk hersteld.
9. De duur van de onderhoudstermijn leggen partijen vast in de overeenkomst.

Artikel 3: Verplichtingen van de opdrachtgever

1. Tenzij anders is overeengekomen zorgt de opdrachtgever ervoor dat de aannemer tijdig kan beschikken:
 - a. over de voor de opzet van het werk benodigde gegevens en goedkeuringen (zoals publiekrechtelijke en privaatrechtelijke toestemmingen), zo nodig in overleg met de aannemer;
 - b. over het gebouw, het terrein of het water waarin of waarop het werk moet worden uitgevoerd;
 - c. over voldoende gelegenheid voor aanvoer, opslag en/of afvoer van bouwstoffen en hulpmiddelen;
 - d. over aansluitingsmogelijkheden voor elektrische machines, verlichting, verwarming, gas, perslucht en water.
2. De benodigde elektriciteit, gas en water zijn voor rekening van de opdrachtgever.
3. Het is de opdrachtgever niet toegestaan om vóór de dag waarop het werk als opgeleverd geldt van het werk zelf dan wel door derden werkzaamheden uit te (laten) voeren, behoudens toestemming van de aannemer.
4. Zonder voorafgaande schriftelijke of elektronische toestemming van de aannemer is het de opdrachtgever niet toegestaan om voor de dag waarop het werk als opgeleverd geldt zijn rechten en plichten uit de overeenkomst over te dragen aan een derde.
5. De opdrachtgever is aansprakelijk voor de functionele ongeschiktheid:
 - a. van door hem voorgeschreven bouwstoffen;
 - b. van bouwstoffen, die bij een door hem voorgeschreven leverancier moeten worden betrokken, tenzij de aannemer een keuzemogelijkheid had met betrekking tot deze bouwstoffen.

Onder de functionele ongeschiktheid van bouwstoffen wordt verstaan het naar hun aard niet geschikt zijn van deze bouwstoffen voor het doel waarvoor zij blijkens het bestek zijn bestemd.